

bart Demonstrationsnummer. Men naar dette kan gøres med en vis Ret, ligger det i Maaden, den blev forsvaret paa; thi derefter skulde man virkelig tro, at det kun var en Demonstration og ikke et Forsøg paa at samle Tingets Medlemmer om en enig Optræden til Bekæmpelse af den fortvivlede Arbejdsløshed. Den ærede Forspørger (Stauning) dvælede jo ganske særligt ved Kapitalismen, sagde mange onde Ord om den, og man kunde ikke lade være at tænke paa, hvordan Mennesker, der føler et stærkt Tryk liggende paa sig, Mennesker, som ingen Udvej kan se, og som ikke er i Stand til at overse den Situation, de staar i, men som stadig frygter for hver Dag, der skrider frem over dem, netop fordi de ikke har nogen klar Opfattelse, fordi de ikke er i Stand til at overse Situationen, griber til at angribe, udskælde — kan jeg gerne sige — et eller andet i Tilværelsen, som de nu ikke kan lide, ikke synes om, og siger: hvis bare det ikke eksisterede, vilde det hele ligge ganske anderledes. Saaledes forekommer det mig, at det Indtryk var, man fik af den ærede Forespørgers Tale. Men man maa spørge ham: Hvor er det, Socialismen — hvor den har været sat i Værk indenfor snævrere eller videre Samfund — har bygget noget op, som er blevet staaende? Hvor har den bygget noget op, som har færre Fejl end Kapitalismen? Hvem mener, at Kapitalismen bygger et ideelt Samfund op? Det tror jeg ikke, man let vil finde nogen, som mener. Men der er dog bygget et Samfund op, som i hvert Tilfælde har kunnet staa, og et Samfund, under hvilket der er gjort ganske overordentlige Fremskridt, ikke mindst for de Klasser, som de Herrer jo i ganske særlig Grad repræsenterer.

Gaar jeg saa over til de Radikales Paastand paa Overgang til Dagsordenen, saa mener jeg, at naar jeg tager Hensyn til de Argumenter, med hvilke den blev forsvaret, hviler de paa en Misforstaaelse. Hele Tiden blev der henvist til, hvorledes man under Krigen Gang efter Gang havde draget Kræfter udenfor Rigsdagen ind, som havde medvirket eller maaske ganske hidført Løsningen af et eller andet Problem, som forelaa. Men man glemmer, at disse Problemer var alle sammen akutte, medens det Problem, vi staar overfor, er af en ganske anden Karakter. Det er, som det ogsaa er udtrykt i den socialdemokratiske Paastand, et Problem af varig Karakter. Og derfor vil man ikke kunne gaa frem paa samme Maade overfor dette Problem, som man kunde under de akutte Proble-

mer, der forelaa under Krigen. Jeg tror overhovedet ikke, at man kan gøre noget sammenhængende, noget virkelig virksomt i denne Situation, inden man ikke alene fra Regeringens Side, men ogsaa fra Rigsdagens Side og fra hele Samfundets Side naar til en virkelig klar Erkendelse af det, vi staar i. Men det er langt, langt fra, at det er Tilfældet. Ogsaa af den Grund tror jeg ikke, det vil kunne nytte at drage en saa vid Kred, som her er Tale om, med ind i Raadslagningen om, hvad der skal foretages.

Som andre Talere, der har haft Ordet, er ogsaa jeg meget utilfreds med Regeringens vakkende og svingende Holdning i dens Erhvervspolitik. Der er kun een Mand indenfor Regeringen, som har et virkelig klart og skarpt Standpunkt; men jeg kalder det udtrykkeligt et *Standpunkt*. Jeg kalder det ingen Politik; for ud fra den højtærede Landbrugsministers Standpunkt kan der ikke laves nogen Politik, fordi det er et Standpunkt af ganske negativ Karakter. Den højtærede Landbrugsministers „Lad falde“-Standpunkt er rent negativt, det vil ikke kunne afføde nogen virkelig Politik. Indenfor Regeringen tænker ikke alle saaledes; den højtærede Statsminister tænker ikke saaledes; han har udtalt det under Finanslovbehandlingen. Jeg mindes en Udtalelse af ham, hvori han aabent siger, at han er klar over, at saafremt man virkelig fik ødelagt Industrier her i Landet, vilde det ikke betyde Billighed for Forbrugerne, for saa vilde Udlandet snart vide at benytte denne Mangel hos os til at brandskatte os langt mere, end de indenlandske Industrier vilde kunne gøre. Det er de to Brændpunkter indenfor Regeringen, som her er i Kamp med hinanden, den højtærede Landbrugsminister og den højtærede Statsminister, og der er jo Landbrugsministeren utvivlsomt den stærke. Han er den stærke, for det første, fordi han har Ungdommen for sig, større rent fysisk Kraft, men dertil er han ogsaa saavelsignet tom for al Forstaaelse af Handelspolitik, at ogsaa det giver ham en meget betydelig Styrke. Det eneste, den højtærede Landbrugsminister ved om Handelspolitik, er en Doktrin, og idet jeg forudskikker den Bemærkning, at jeg meget godt ved, at den højtærede Landbrugsminister er en meget vidende Mand paa andre Omraader, minder jeg dog om, hvad der er blevet sagt om Doktriner: en gal Doktrin i en tom Hjerne kan sætte Verden paa den anden Ende. Jeg gentager, for at undgaa Misforstaaelser, at den højt-